

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De legibus disputatio - Cod. Ettenheim-Münster 336

[S.l.], [17. Jahrh.]

Sectio 5ta

[urn:nbn:de:bsz:31-131792](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131792)

Ceteris, quoad prouisiones, uisibilibus. in l. expressa
l. laicula exceptione habeant.

Sectio 5. ta

Quomodo lex Impleatur?

Concto 1. Ad implationem legis non requiritur in
tentionis implendi; imo sufficit intentio non im-
plendi. Et uis et uita; quia sufficit facere
id, quod praecipit, seu non facere quod prohibe-
t. Lex aliud non intendit eorum intentio quiescit.
Aucedit quod intentio sit alicuius interitus, qui per
se ac ex parte a lege hinc imperari non potest, ut
supra uiding. Ita si scriptum fuerit, ut quod
reflere non intendat satisficere, aut uicite
intendat non satisficere in reuolue horarum
auditione fieri, implatione uoti, perfolati-
one poentio. In satisficere: Volu nonnulli
exipiunt. Sed qha

Ob. 5. Auctus non operantur ultra intentionem
operantis: go qui non uult satisficere non sa-
tificat. R. dist. Ans: auctus non operantur
ultra intentionem operantis quando se in po-
tente operantis satisficere, l. non, quod: su-
nego.

Inflar: qd est aliquis satisfacere precepto per
 artu' ex circumstantia extrinseca tributu' v. qui
 uniat ex vana gloria. R. solum quod dicitur:
 quia ex una solum imperat substantia' aut non
 modu'.

Ob. 2. Si non requiritur intentio im-
 plendi etiam satisfaciens qui cogit ad imple-
 tionem: sed frequens est absurdum qd et Ans. R.
 cum dist. Si coartio tollat libertatem, non
 satisfacere; satisfacere a. si non tollat. quia
 requiritur actus libera, qd non datur absq. vo-
 luntate.

Ob. 3. Debitor n. satisfaciit obligationi
 dumentoru' florenoru' si liberali donatione ad
 dumentos: qd requiritur intentio satisfaciendij.
 R. neg. sequitur: quia similibus obligationes
 proveniunt ex volute promittentis, v. ventis
 qui sunt ab initio libere debitoru' se qstitue-
 re potuit, ita in debito libere pot. permanc-
 re; obligatio a. parendi legi dicitur ex volute
 legislatoris, ideoq. n. extenditur ultra eius
 intentionem et voltem, nempe ultra substantia'
 operis precepti.

Concl. 2. Diverse leges possunt impleri

uno actu. Et etiam coram et verba. Nam duplici
ei precepto ieiunandi satisfaciunt ieiunio uno:
ut iuxta reuelatorem horarum satisfaciunt, etiam si et
eius ordinis et eius beneficii ad eum tenentur.
Item si in iudat festum in Luna satisfaciunt,
unum factum audias quod quo oia patent ipsa
experientia. Non in per unum reuelatorem unum
iudicium et laudum satisfaciunt pro duobus diebus,
nec unum confessionem pro duobus annis, quod
quod subtile in gratiam adferat ut Charomuel.
cum satis esset aliud esse mentem legislatoris. Item
etiam ab Alexandro VII. Anno 1666 Damna-
ta est hoc sententia: Unus officio potest quis satis-
facere duplici precepto pro die profecto et
crastino. Neque satisfaciunt qui alteri ex duobus ob-
ligationibus debet mille florenos, si unum debet
mille, quia in debitis iustitia attenditur equo-
litas rei ad rem, non est autem unum mille, equale
duobus millibus. Unde etiam patet aliud in his ca-
mentis et intentione obligantis, et verbum in-
de est apud oes Doctores, si obligatus sint iustitia,
non potest pluribus unum actu satisfaciunt; sed si sint
obligatus diversarum virtutum et ut diximus ex ma-
te obligantis aliud non colligatur.

5. Lex pure poenalis à lege mixta di-
 stinguj: quod hoc duo membra gloriat,
 quoru' primo aliquid precipit, aut velat,
 altero poena adijcitur, ut, nemo frumen-
 tu' evectat ex Imperio; si quis evectit
 eius bona confiscabuntur. Vel quod ut
 Charanuel ponit: ego hanc id precipio
 sub precepto fregit et sub poena nullius
 gloriatur. Ita v. solis poena menti-
 onis faciat, ut, qui ligna in Tali fluvio
 caiderit, unum Imperialibus mulcabitur:
 l. ut Charanuel: ego hoc precipio substa-
 ti poena Eporalis: Ubi licet ponatur verbum
 precipio, n. tunc ponitur ut membrum defini-
 tivu', s. sola formula uniu' membru' con-
 stituit. Solest tñ, quod bene notandum
 est in lege pure poenali, graue peccaj
 saltem per dicitur, id e. case l. scandalosi, l.
 periculi. l. d. omni iij se exponit transgressor

. 6. Tam poena quam sententia Iudicis esse
duplicem -; nam poena alia est positi-
va alia privativa. Positiva e ad cuius
executionem actus aliqui requiritur ut su-
plium mortis multas flagellatio exilium
solutio multas &c. Privativa e ad cuius
executionem nullas requiritur actus, ut sit
infamia inhabilitas ad officia, beneficium,
amissio dignitatis, revocatio et annullatio
actuum. Item privativa e alia q; in
rebus transfactis dominij sui iuris acquiritur
q; alia q; privat. iure seu dominio
acquiritur ita concepto potestatem. Iustus
alia poena e lata sententia, ad quod res
obligata ex sola vj legis obss. veteris
iudicis sententia q; emolumenta. Duo sunt
primis: Ipso iure, ipso facto excoicatus
aut suspensus sit; et ipso iure non voce
actus et potestatis alia sententia ferenda,

ad quod n̄ obligat, reus ante sententiam in
 diis damnatoris et sui exprimi solet:
 qui hoc b. illud fecerit, exprimit, b. ex
 iocabit. Transgrediendo hoc sub poena ex
 iocatiois privatis honorum in sententia quo=
 q. iudicis alia e damnatoria, qua
 iudex reus ob vimin admittit ad ur=
 ta poena damnat. alia declarato=
 ria, qua iudex declarat admittit ee
 vimin, glia legi poena imponit.
 Ut a. hoc declaratio iudicis vim et
 efum foriatis, debet fieri iudice, hoc
 e, transgressor legis debet citari, et
 publice declarari reus viminis gliale=
 ge admitti, ut docent Juris periti.

Commend et uelā sententiam ee glia
 Caroland et Valentia, quod legislator
 la civilis qua Cuius obligari potit ad
 poena etn positiva ab ipso res exsequenda

antequam enter ad oem iudicium sententiam et
declaratoria modo poena sit moderata
et nec nimis acerba. Si n. hoc sit
nimis difficile, qualis e. v. g. multas
p. supplicium mortis n. pot. reg. obligari
ad eam per se ipsu sequenda. Veru
hoc de p. b. de facto quid sentienda
sit. Condo 6. Nulla fere lex hna ob-
ligat ad poenam sine privilegio sine posi-
tiva ante sententiam iudicis saltem declara-
toria, quantumvis lex expresse dicat poe-
nam incurrere de facto ipso iure, obq. no-
va declaratio. Ita Granadus scribit.
Sotus Covarruvias Molina Vazquez
Sanchez Baras Perez Salas Lepig. et
pluribus. Scribit: Poena sit restringenda
et in poenis benignior legis interpreta-
tio servanda: qd si in p. b. fundamento

redi pot poenales legē expectare iudicis
 sententiam, ea erit expectanda. Atq; fun-
 damentū redendū. Hinc ostendit, quia
 verba illa info nre ipso facto reus pri-
vatus esto suo beneficio ex placitū pōunt
 ut signent sine nova sententia gēmnatio-
 ria reū dēre privari. In excludunt
 iudicis sententiam. Item si dicitur lex,
aliquē se privatu abq; nova dila-
rae, ante dēlarasem l. quid simile si
exptari pot ut excludat dēlarasem
poenae n. a. dēlitj. Dicitur nulla fere
lex ut excluderet poenā, qua con-
riget incestuosj privati dēbiti petitione,
 hanc n. statim tuncq; nulla expectata
 iudicis sententia etm dēlaratoria crimi-
 nis eorū hōt sententia apud Sanchez lib.
 9. de Matrim. c. 30. num. 2. quia in hac
 poena sunt in censuris, proxi et usq; obli-

nisi leges delinquentes ante oem iudi-
cis sententiam. Unde

Ob. Poena privativa incurrat ante
oem iudicis sententiam ut patet in ver-
bis Celsus talis sententia: go n. substat
Conto. R. neg. Ans: Ad eiq. taxendi
eo censuras n. id eo potius incurrj ante
oem sententiam quod fuit poena privati-
va, s. quod magis declarat talis
e. mente Legislatoris, fuit et ille poe-
na privativa, q. n. acquiritur impe-
ditur, quia leges, per quas talis poena
inducit s. g. rationales, ha. ut mens et
sensu Legislatoris sit: Si hoc feceris, n.
potes obtinere hoc ius; potes v. obtine-
re, si non feceris. q. q. qui eiusmodi
legem violat privatis ipso facto iure a-
quirendi aliquod d. omnium, eo quod g. d. d.
ad illud acquiritur requiritur n. imple-
rit. Ita Chring qui n. orat nec residet

in facit fructus suos. Qui v. lege poena
 la ipsi facto privati iure usufructu au-
 ctu et possionem eam poena non inuenit
 ante omnem iudicis sententiam quid quid
 Vasquez Suarez alijs reclamant.

Procto 7. Post sententiam iudicis res ad
 uaria dicitur. Capto: Reus ex iur. Libertatis
 sententia dicitur.

1. Poena sustinere sine reprobatione. ubi
 non iudex post sententiam sufficienter latus habet
 ius exsequendi poenam. Res, in quem agit,
 non potest hinc resistendi.

2. Non dicitur poenas corporales a verbis in
 se exequi, profectim, et commodis a ministris
 iustitiae infligi possunt.

3. Ad mortem damnatus esse non dicitur ad
 actiones, et commodis per ministros iustitiae
 et possunt obligari. Et ad eas, quae per eosdem
 commodis exerceri nequeunt v.g. ut ad locum
 fialis ascendere.

4. Sententia exequi poenas corporales, et in se
 magna auctoritatem non habet v.g. ut in carcere

in exilium et ibi manere soluto tempore
damnato. In ad duriores aut grauius valde
carere n. tenet in ijs manere, si commode
inde aufugere possit. D. oul. Arriaga D. 23. num.
57. Et nos id supra tradidimus

5. Reus denique damnatus ad poenam pecu-
nariam tenetur solvere. D. exigat; quod si
sententia clare id exprimat, solvere tenetur
antequam exigatur. quo casu si req. morietur
ante solutionem, heres statim solvere tenetur
ut h. l. i. o. i. s. nec refert quod l. de poena
ff. de poenis dicitur poena ad heredes non
transire, etiam id intelligendum l. de poena
corporali; l. de pecuniaria, q. n. fuit de-
bita, vivente reo ob defectum sententiae. Bi-
n. si clare id exprimat. sed retinere ad
p. l. s. o. n. e. p. e. l. a. t. i. s. in quo sensu intelligendum e
Palanus D. 2. par. 4. num. 6. ubi ait, pra-
terea et usum tunc, ut poena pecuniaria
n. solvatur, donec p. e. l. a. t. i. s.

Sectio 4. Quod sit Legis obm 6

Sectio 4. ta

Quod sit Legibus Subiectio 6

Concto i. Legiflator tenets suis legibz; quoad Utrū Legiflator
 culpa seu omi dicitur. non in dicitur. neqz tenets observare
 omnibz. Pars i. e. ius d. Philorū, quod Legiflator suas leges.
 et Canonistarū. et patet in illo S. Augustini. Fur. Libr.
 pis est pars vno suo non congruens. Item illo
 Canonis: Latere legē quā tu ipse tulisti. Libr
 pars 2. da Si n. Legiflator tenets sua lege quoad
 poena et omi coactiva, et obligata et n. et
 obligata. Et obligata ut supponit: non est ob
 ligata, quia legē a se lata tollere potest ad libi-
 ta. confirmata: nemo proprie se infū cogit. 6
 Legiflator non et non tenets suis legibz quoad
 omi coactiva, s. dicitur em. Libr pars 3. ta
 giffator tenets suis legibz indiente statu et
 ratione legis naturalis dicitur legiflatorē dicit
 se cum subditis conformare, ipsi expto pro-
 re: qo non tenets dicitur seu precise in extra-
 tione legis proprie a se lata, s. indiente
 dixi, idqz non in sub veniali, si ab ipso scan-
 dalū, damna Libr pars 4. legibz munici-
 palibz subiectarū sibi provincialiū a se confirmatis

Libr.

Libr.

de tempore
 et quod vale
 si comm
 magis d. i.
 ad poena
 qd; p
 obere ten
 si reg motu
 dicitur dicitur
 de poena
 heredes m
 de poena
 s. fuit
 a fuit
 relinere
 dicitur
 ubi dicitur
 ena penna